

Výňatek z knihy

LOSÝ V SRDCI EVROPY

Od klasických ke stírácím

Vydalo Nakladatelství Olympia, a.s.
SAZKA - OLYMPIA 2002
Edice Sazka
autor Ivo Kasal

JUDr. Ivo Kasal

(třicátéšedé pokračování)

LOTERIE VĚCNÉ

Naším váženým příznivcům!

V roce 1945 naše družstvo převzalo správu Realistického divadla, jehož budova a inventář byly v neutěšeném stavu. Vědomi své odpovědnosti zachovati kulturní hodnoty, s láskou podjali jsme se oprav divadelní budovy a jejího zařízení v pevné víře, že tato naše

šťěstí a zároveň nevykonali dobrý skutek?

Veřejný tah naší loterie bude se konati za účasti notářovy dne 12. února 1948. Budeme vděčni, jestliže upozorníte na naši loterii své známé. Kdybyste mohli prodat ještě další losy, račte nám to laskavě oznámit; milerádi Vám je pošleme.

činnost dojde příznivého ohlasu u všech lidí dobré vůle.

Zdar naší I. věcné loterie jest jedním z prostředků k uskutečnění našich snah. Jsme pevně přesvědčeni, že dílo, k němuž se všichni připravujeme, se podaří, budeme-li jen při sobě pevně stát a vzájemně si pomáhat.

Víme, že dnes není nadbytek peněz. Vždyť pět korun, které stojí los, není tolik, zvláště když Vám za ně nabízneme možnost vyhrát některou z cenných výher, jejichž seznam Vám připojujeme s 20 losy. Proč byste nezkusili své

Losy do dne tahu nezaplacené nemají nároku na výhru. Nemáte-li možnost losy si ponechat nebo je rozprodati, vraťte nám je laskavě v původní obálce.

Doufáme pevně, že nás v naší práci podpoříte a přispějete svou účastí ke zdaru naší činnosti.

Distribuce této loterie nebyla z nešťastnějších. Losy byly posílány bez objednávek přímo, málokdo reagoval na to, že je dostal. Nebyly uhrazeny ani vráceny, a tak následovala

upomínka, která loterii zdražovala. Pokud se jednalo o nezkušené loterijní výbory a losy v přílohách dopisů nebyly číselně evidovány, nedalo se v případě předložení losu k inkasu výhry vůbec zjistit, zda los byl zaplacen či nikoliv.

I to byly příčiny velkých problémů malých, nadšených a nezkušených loterijních výborů. A řadě z nich zůstaly jen oči pro pláč. Což byl ještě ten lepší výsledek.

S rokem 1948 počet žádostí neklesl. Lavina pokračovala.

O opětovnou věcnou loterii s dobročinným účelem zažádalo představenstvo společnosti „České srdce“, které již byla věcná loterie v minulosti povolena dvakrát, a to překvapivě i v období protektorátním 1939 a 1941, kdy již sám název společnosti mohl provokovat, zvláště se symbolem srdce umístěným v trnové koruně. O další loterii se pokoušela také nám již známá Rada starších Církve československé, která požádala o povolení věcné loterie o 60 000 losích po 10 Kčs s tahem 1. září 1948, a to ve prospěch rozšíření ošetrovatelské služby nemocných v rodinách a dobudování dětské ozdravovny v Nové Vsi nad Nisou. Výhry byly stanoveny na 120 000 Kčs, hlavní výhra potom na 40 000.

Přelomem v organizaci věcných loterií bylo vládní nařízení č. 305/1948 Sb. s účinností od 1. 1. 1949 o přenosu působnosti příslušející ústřednímu úřadu státní správy na krajské národní výbory při povolování věcných loterií s herním kapitálem od 50 000 do 500 000 Kčs a o přenosu působnosti příslušející zemským národním výborům (pověřenectvům) na okresní národní výbory při povolování věcných loterií s herním kapitálem do 50 000 Kčs. Nová úprava počty žádostí však vůbec neovlivnila, navíc začínají převládat loterie s mimořádně vysokým počtem vydaných losů, Tak například Sokol Vítkovické železárny v Ostravě žádal v r. 1949 o povolení věcné loterie o 400 000 losích po 20 Kčs pro krytí režie I. mezinárodního cyklistického závodu Československem, který se konal 11. - 25. září 1949. Ve stejném roce žádal Mezinárodní svaz studentstva o povolení věcné loterie ve prospěch Fondu míru o 400 000 losích po 10 Kčs s tahem 14. dubna 1950.

Dne 30. listopadu 1949 pak pražský soukromý ústav pro hluchoněmé v Praze XVI rozšířil řady žadatelů o povolení svým návrhem věcné loterie o 300 000 losích po 10 Kčs ve prospěch nutných oprav a úprav ústavu.

Naprostu zavalení prací na žádostech byli úředníci v kritickém roce 1950, kdy spolky, masové a stranické organizace chtěly řešit nedostatek peněz na své projekty věcnými loteriemi. Protože se většinou jednalo o sociální a kulturní účel akcí, byly loterie, pokud byly povoleny, osvobozeny od poplatku a loterijní taxy a předepisoval se jim jen poplatek za dozor.

(pokračování příště)

